

معاونت ترویج و مشارکت مردمی
دفتر آموزش روستاییان

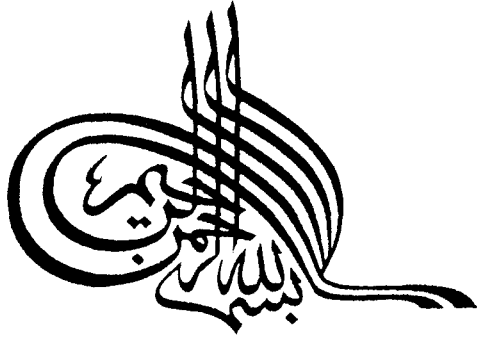
جمهوری اسلامی ایران
وزارت جهادسازندگی

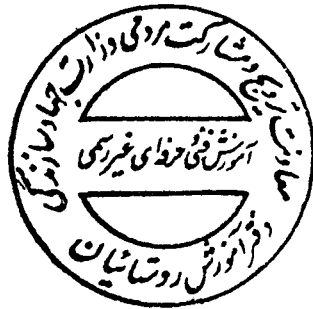
تربیت کارگر ماهر پشم چینی

استاندارد
مهارت
و آموزشی

پرورش
دام

کد آموزشی: ۲۱۱۰۰۱۲-۷۶

□ شناسنامه استاندارد آموزشی:

- عنوان دوره: تربیت کارگر ماهر پشم‌چینی
- عنوان رشته: پرورش دام
- تهیه و تدوین: گروه آموزشهای فنی و حرفه‌ای غیررسمی هسته کارشناسی برنامه‌ریزی آموزشی - درسی پرورش و اصلاح دام
- ناشر: معاونت ترویج و مشارکت مردمی - دفتر آموزش روستاییان
- تاریخ انتشار: بهار ۱۳۷۸
- نوبت چاپ: اول

این استاندارد آموزشی براساس اعلام نیاز معاونت امور دام - اداره کل پرورش و اصلاح دام تهیه و تدوین گردیده است.

فهرست مطالب

<u>صفحه</u>	<u>عنوان</u>
۴	۱- مقدمه
۵	۲- تعریف مفاهیم و اصطلاحات
۶	۳- تعریف دوره
۶	۴- مشخصات کلی دوره
۷	۵- هدفهای دوره
۱۰	۶- فرصت‌های شغلی
۱۱	۷- مخاطبین دوره (کارآموزان)
۱۱	۸- مربیان دوره
۱۲	۹- محتوای آموزشی دوره
۱۵	۱۰- فضاهای آموزشی
۱۵	۱۱- شرایط قبولی و اعطاء گواهینامه
۱۶	۱۲- جدول مهارتها و تواناییهای کارآموزان
۱۷	۱۳- جدول محتوای آموزشی و سرفصلها
	ضمیمه
	پرسشنامه‌های نظرخواهی از استاندارد آموزشی
۱	بخش اول: ویژه مربیان آموزشی
۲	بخش دوم: ویژه کارآموزان دوره
۲	بخش سوم: ویژه مجریان آموزشی

مقدمه

برگزاری دوره‌های آموزشی اعم از رسمی و غیررسمی هنگامی کارآمد و اثربخش خواهد بود که از اصول برنامه‌ریزی آموزشی پیروی کرده باشد. بدیهی است این امر موجب می‌گردد تمامی فعالیت‌های آموزشی به سوی هدفهای دوره، همسو و متمرکز شوند به این جهت امروزه دست‌اندرکاران تعلیم و تربیت برای دوره‌های آموزشی گوناگون «استانداردهای آموزشی» لازم را تدوین نموده و به کار می‌گیرند.

استانداردهای آموزشی حاوی مزایای فراوانی هستند به ویژه، یکسان سازی کمی و کیفی دوره‌ها در سطح کشور، تحقق بهتر و آسانتر تداوم یادگیری، برنامه‌ریزی منطقی‌تر دوره‌های آتی، میسر ساختن آموزش برنامه‌ریزی شده مادام‌العمر، تنظیم و پیش‌بینی دقیق بودجه و اعتبارات و بالاخره نظم بخشیدن به فعالیت‌های آموزشی برنامه‌ریزان برخی از مزایای استانداردهای آموزشی است.

بنابراین، توجه مجریان دوره‌های آموزشی را به این نکته جلب می‌نماید که یکی از هدفهای عمده تهیه استاندارد آموزشی حاضر، کمک به سازماندهی منطقی فعالیت‌های آنان در جنبه‌های اجرای دوره‌های آموزشی است. از این رو قبل از هرچیز ضروری است که برای هر یک از اجزای دوره‌های آموزشی، اصول و شرایط برگزاری آن را با مراجعه به استاندارد درک نمایند، سپس عملیات اجرایی خود را تنظیم کنند. امتیاز این امر آن است که تمامی زحمات و تلاش‌های برگزارکنندگان از نظم لازم برخوردار شده و موفقیت آنان در انجام امور محوله تضمین خواهد شد. بدیهی است چنانچه یک دوره آموزشی چند بار در سال برگزار شود با به کارگیری استاندارد، می‌توان مطمئن شد که اجرای تمام دوره‌ها از نظر کمی و کیفی دارای استاندارد یکسان خواهند بود و عملیات برنامه‌ریزی تمامی دوره‌های بعدی نیز با اطمینان خاطر و بینش بهتری انجام خواهد شد.

مفاهیم و اصطلاحات

تعریف برخی از مفاهیم و اصطلاحات به کار رفته در این استاندارد به شرح ذیل است:
 کارگر ماهر پشم‌چینی: به فردی گفته می‌شود که ضمن شناخت خصوصیات کمی و کیفی پشم و موارد استفاده آن مهارت‌ها و تواناییهای لازم برای انجام اصول صحیح پشم‌چینی را کسب نماید.

محتوای آموزشی: مجموعه اطلاعات، دانش و مهارتهایی است که طی یک دوره آموزشی به مخاطبین (کارآموزان) ارائه می‌شود، هدف برنامه‌ریزان دوره آن است که این مجموعه اطلاعات و مهارت‌ها را مخاطبین دوره به خوبی و بطور صحیح بیاموزند.

حیطه شناختی: عبارتست از یادگیری محتوای آموزشی استاندارد که عمدتاً جنبه نظری داشته و غالباً مستلزم تلاش و فعالیتهای ذهنی است که منجر به داشتن اطلاعات فنی کامل از محتوای آموزشی می‌شود.

مهارت: عبارتست از قدرت به انجام درآوردن یک کار که به حرکات بدنی مشخص برای انجام یک فعالیت و عملکرد منظم مربوط می‌شود.

ارزشیابی تشخیصی (ارزشیابی ابتدای دوره): این نوع ارزشیابی آموخته‌های قبلی و تجارب کارآموزان را که لازمه یادگیری مطالب جدید است می‌سنجد و با این ارزشیابی مربی به نقطه شروع فعالیتهای آموزشی پی می‌برد.

ارزشیابی تکوینی (ارزشیابی حین دوره): این نوع ارزشیابی در جریان آموزش (حین اجراء دوره) انجام می‌گیرد.

ارزشیابی نهایی (پایان دوره): این نوع ارزشیابی بمنظور سنجش میزان یافته‌ها و مهارت‌های کسب شده توسط کارآموزان انجام و شامل دو مرحله است:

۱- آزمون کتبی که بمنظور ارزیابی آموخته‌های کارآموزان درخصوص محتوای نظری دوره بعمل می‌آید.

۲- آزمون عملی که بمنظور ارزیابی از میزان مهارت‌ها و تواناییهای کسب شده توسط کارآموزان بعمل می‌آید.

تعریف دوره

دوره «تربیت کارگر ماهر پشم‌چینی»: دوره‌ایست که طی آن کارآموزان دانش فنی و مهارت‌های لازم برای انجام عملیات اصولی و صحیح پشم‌چینی را در سطح کارگر ماهر کسب می‌نمایند.

مشخصات کلی دوره آموزشی

شرط شرکت در دوره	برخورداری از سلامتی کامل، داشتن توان فیزیکی برای انجام کار پشم‌چینی و علاقمندی به این حرفه
مشخصات کارآموز	جنسیت: مرد سطح سواد: حداقل پنجم ابتدایی سن: حداقل ۱۸ سال
مدت دوره	۱۴ روز
کل ساعات دوره	۸۴ ساعت [۳۶ ساعت نظری و ۴۸ ساعت عملی] روزانه ۶ ساعت
ظرفیت پذیرش هر دوره	حداقل ۱۵ نفر و حداکثر ۲۰ نفر
شیوه اجراء	نظری و عملی - شبانه‌روزی
کادر آموزشی	یک نفر کارشناس علوم دامی برای تدریس محتوای نظری و عملی یک نفر کارشناس برای تدریس بهداشت و بیماری‌های مرتبط با پشم‌چینی یک نفر کمک مربی دارای تجربه برای عملیات پشم‌چینی
شرایط قبولی کارآموز	کسب نمره حداقل ۱۴ نداشتن غیبت بیش از $\frac{1}{5}$ کل ساعات دوره (بیش از ۱۶ ساعت غیبت موجه یا غیرموجه نداشته باشد)
کادر اجرایی	مدیریت ترویج و مشارکت مردمی استان - اداره ترویج شهرستان - مرکز آموزش روستاییان

هدفهای دوره

هدفهای اساسی دوره «تربیت کارگر ماهر پشم‌چینی» به تفکیک عبارتند از:

۱- هدفهای اختصاصی

تربیت نیروی انسانی موردنیاز کشور در زمینه استحصال مطلوب پشم و کرک دام‌های سبک و ایجاد مهارت در کارآموزان به منظور کسب حرفه و شغل.

۲- هدفهای آموزشی

۱- ۲ هدف کلی: هدف کلی این دوره عبارت است از تربیت نیروی انسانی ماهر در زمینه پشم‌چینی برای استحصال صحیح و مناسب پشم و کرک، پیشگیری از ایجاد صدمه و زیان به پوست و الیاف دام و بالاخره بهره‌برداری هرچه بیشتر از این فراورده‌ها در صنعت سالامبور و صنایع دستی و ...

۲- ۲ هدفهای جزئی: هدفهای آموزشی - جزئی - دوره برای ارتقاء سطح دانش و ایجاد مهارت در کارآموزان به شرح زیر است:

- کسب شناخت در زمینه کاربرد الیاف دامی در صنایع نساجی، قالیبافی، جاجیم‌بافی، گلیم‌بافی و سایر هنرهای دستی و نقش اقتصادی آن.
- شناخت انواع نژادهای گوسفند و بز ایرانی و خارجی.
- کسب شناخت و مهارت درباره اصول نگهداری و پرورش دامهای الیافی
- کسب شناخت در زمینه بیولوژی و فیزیولوژی الیاف
- کسب شناخت در خصوص بیماریهای مشترک انسان و دام و بیماریهای مهم انتقالی از طریق الیاف

- کسب شناخت در زمینه لوازم و تاسیسات موردنیاز پشم‌چینی

- کسب شناخت و مهارت در کاربرد تجهیزات موردنیاز استحصال الیاف (پشم‌چینی)

- کسب شناخت و مهارت در انجام صحیح چیدن الیاف دامی

- کسب شناخت در زمینه صدمات موثر بر کیفیت و کمیت الیاف و روشهای جلوگیری از آنها

- شناخت دقیق از کیفیت و کمیت الیاف و نحوه تعیین آنها
- آشنا شدن با روشهای نمونه‌برداری جهت بررسی کیفیت یا شناخت بیماری و محلهای ارسال نمونه‌ها
- کسب شناخت دقیق در زمینه درجه‌بندی و روشهای درجه‌بندی الیاف
- آشنا شدن با مراکز ریسندگی
- کسب شناخت و مهارت در زمینه موارد بهداشتی لازم در حین انجام کار
- ۲-۳ هدفهای رفتاری: در پایان دوره آموزشی، کارآموزان باید به تواناییهای ذیل نایل شوند:
  - اهمیت و نقش الیاف دامی را از جنبه‌های اجتماعی، سیاسی و فرهنگی بیان نمایند.
  - مهمترین نژادهای دامهای الیافی ایران و جهان را نام ببرند.
  - چگونگی کاربرد الیاف دامی در صنایع نساجی، قالیبافی، جاجیم‌بافی، گلیم‌بافی، نمدبافی، هنرهای دستی را شرح دهند.
  - نقش اقتصادی الیاف دامی را در رونق اقتصاد کشور بیان نمایند.
  - نژادهای ایرانی گوسفند و بز را از نظر نوع پراکنش و طبقه‌بندی گوسفندان پشمی و بزهای الیافی برشمارند.
  - اصول صحیح نگهداری و پرورش دامهای الیافی را (گوسفند و بز) بیان کنند.
  - مدیریت پرورش دامهای الیافی از جمله: مدیریت نگهداری و پرورشی، تغذیه، تولیدمثل، زایش و مراقبتها را به تفکیک تشریح نمایند.
  - روشهای متداول اصلاح نژادی برای افزایش کمی و کیفی تولیدات را بیان نمایند.
  - قادر باشند ساختمان الیاف (کرک، پشم، مو و غیره) را تشریح کنند.
  - قادر باشند انواع الیاف را طبقه‌بندی کنند.
  - نقش تغذیه و مواد آلی و معدنی را در رویش الیاف دامی تشریح نمایند.
  - عوامل مهم ریزش الیاف از روی بدن دام را ذکر کنند.
  - خصوصیات انواع پشمهای استحصالی (پشم‌دباجی، پشم چیده شده، پشم مردار) را

بیان کنند.

- روشهای مبارزه با ناقلین بیماری را توضیح دهند.
- مهمترین بیماریهای مشترک انسان و دام قابل انتقال از طریق الیاف دامی و راههای پیشگیری آنرا توضیح دهند.
- تاسیسات و لوازم موردنیاز سالنهای پشم‌چینی را نام ببرند.
- نحوه صحیح شستشو و ضدعفونی کردن ساختمان و تاسیسات و نگهداری از لوازم و تجهیزات را توضیح دهند.
- چگونگی و نحوه کنترل نور، تهویه، رطوبت، حشرات و موجودات مزاحم دقیقاً تشریح نمایند.
- اصول انبارداری را برشمارند و نحوه مبارزه فیزیکی، بیولوژیکی و شیمیایی بر روی آفات را بیان کنند.
- فواید و مضرات پشم‌چینی در سالنهای مخصوص و محیط باز توضیح دهند.
- انواع ماشینهای متداول پشم‌چینی را نام ببرند.
- قادر به تشخیص قسمتها و اجزای مختلف ماشینهای پشم‌چینی باشند.
- قادر به استفاده و کاربرد صحیح ماشینهای پشم‌چینی (معرفی شده در دوره آموزشی) باشند.
- قادر به آماده سازی، تعمیرات اولیه، نگهداری صحیح، مراقبتهای حین کار و نحوه تیزکردن تیغه و شانه را به شیوه‌ای درست و دقیق باشند.
- توانایی انجام کلیه مراحل و عملیات پشم‌چینی به صورت دستی و ماشینی را بطور اصولی و صحیح داشته باشند.
- قادر باشند تمامی عملیات جمع‌آوری الیاف استحصالی و بسته‌بندی را به درستی انجام دهند.
- قادر به توضیح چگونگی خسارات ناشی از حشرات و جوندگان بر روی الیاف بوده و

راههای مبارزه با آنها را انجام دهند.

- عوامل موثر بر کیفیت و کمیت الیاف (رنگ، ظرافت، میزان رطوبت، مواد خارجی، طول، جعد، تجانس) را نام برده و روش تعیین آنها را معرفی کنند.
- چگونگی بررسی کیفیت الیاف بر روی بدن دام و خسارات وارده به الیاف را بیان کنند.
- روشهای نمونه برداری جهت بررسی کیفیت یا شناخت بیماری و محل‌های ارسالی نمونه‌ها را ذکر کنند.
- اهمیت درجه‌بندی الیاف و روشهای درجه‌بندی (از نقطه‌نظر رنگ، قطر، ظرافت، جعد، راندمان، مقاومت، تجانس و ...) را مختصراً توضیح دهند.
- نحوه عدل‌شکنی و بازکردن بسته را بیان کنند.
- نحوه تقسیم‌بندی بسته (الیاف دامی) را ذکر کنند.
- در زمینه شستشو، ضد عفونی، جداسازی الیاف نامرغوب و نحوه صحیح انبارکردن الیاف در مراکز شستشوی الیاف مختصری توضیح دهند.
- استانداردهای موردنیاز الیاف برای ریسندگی اقتصادی الیاف را ذکر کنند.
- اثرات نامطلوب ناشی از پشم‌چینی، نگهداری و بسته‌بندی نامطلوب را بیان نمایند.
- موارد مضر و آسیب‌رسان در حین عمل پشم‌چینی را نام ببرند.
- در زمینه ضرورت استفاده از وسایل ایمنی اطلاعات کافی ارائه دهند.

فرصتهای شغلی

- کارآموزان پس از گذراندن دوره آموزشی «تربیت کارگر ماهر پشم‌چینی» قادر خواهند بود که از فرصتهای شغلی زیر استفاده کنند:
- ۱- استخدام به صورت نیروی بخش خصوصی
  - ۲- اشتغال به کار پشم‌چینی بصورت آزاد و ارائه خدمات فنی در این زمینه به دامداریهای منطقه.

مخاطبین دوره (کارآموزان)

در دوره آموزشی «تربیت کارگر ماهر پشم‌چینی»؛ کارآموز به فردی اطلاق می‌گردد که حداقل شرایط ذیل را دارا باشد:

- ۱- دارای سواد حداقل پنجم ابتدایی باشد.
- ۲- سن آنها کمتر از ۱۸ سال نباشد.
- ۳- برخوردار از سلامتی کامل و داشتن توان فیزیکی مناسب برای انجام عملیات

پشم‌چینی

- یادآوری ۱: تعداد کارآموزان برای تشکیل و برگزاری هر دوره باید حداقل ۱۵ و حداکثر ۲۰ نفر باشد.
- یادآوری ۲: کلیه افراد بومی واجد شرایط منطقه می‌توانند در این دوره شرکت کنند. اما مروجین امور دام، فارغ‌التحصیلان شاخه کاردانش و دبیرستانهای فنی و حرفه‌ای اموردام جهاد در اولویت قرار دارند.
- یادآوری ۳: در بین متقاضیان غیرشاغل و واجد شرایط اولویت اول با فارغ‌التحصیلان دوره‌های آموزش روستاییان می‌باشد.
- یادآوری ۴: در بین شاغلین بخش، اعضاء اتحادیه تعاونیهای تولید به شرط مشارکت مالی در دوره اولویت خواهند داشت.

مربیان دوره

- مربیان دوره آموزشی «تربیت کارگر ماهر پشم‌چینی» کسانی هستند که:
- در زمینه استحصال الیاف دامی دارای تجربه کافی باشند.
  - از عهده تدریس محتوای آموزشی علمی و عملی دوره برآیند.
  - تحصیلات آنان برای تدریس محتوای علمی حداقل در حد کارشناسی باشد.
- یادآوری ۱: تشخیص صلاحیت علمی مربیان از طریق دستورالعملهای صادر

- شده از سوی دفتر آموزش روستاییان وزارت جهادسازندگی صورت می‌گیرد.
- یادآوری ۲: برای تدریس در این دوره اولویت با مربیانی است که دوره‌های ویژه تربیت مربی را گذرانده باشند.
  - یادآوری ۳: برای تدریس این دوره، حداقل استفاده از سه مربی به شرح زیر ضروری و الزامی است.
    - یک نفر کارشناس (حداقل لیسانس) علوم دامی برای تدریس مباحث نظری و عملی
    - یک نفر دکتر دامپزشک برای تدریس مباحث بیماریها و بهداشت
    - یک نفر مربی برای آموزش عملیات پشم‌چینی (دارای حداقل ۲ سال تجربه مفید در زمینه کار پشم‌چینی)

محتوای آموزشی دوره

محتوای آموزشی دوره «تربیت کارگر ماهر پشم‌چینی»، مجموعاً ۸۴ ساعت است که ۳۶ ساعت آن به آموزش نظری و ۴۸ ساعت به آموزش عملی اختصاص دارد. در این دوره روزانه ۶ ساعت تدریس صورت می‌گیرد که مجموعاً طول دوره ۱۴ روز خواهد بود. محتوای آموزشی دوره به تفکیک محتوای نظری و نیز نظری و عملی (توأم) به شرح ذیل است:

۱- محتوای نظری دوره

محتوای نظری دوره جمعاً ۶ ساعت از دوره را به خود اختصاص داده است که سرفصلهای مربوط به شرح زیر است:

- آشنایی با دوره و هدفهای آموزشی دوره [یک ساعت]، اهمیت و نقش الیاف از نظر اجتماعی، سیاسی، فرهنگی [نیم ساعت]، آمار دامهای الیافی کشور و نژادهای ایران و جهان [نیم ساعت]، کاربرد الیاف دامی در صنایع نساجی، قالیبافی، جاجیم‌بافی، گلیم‌بافی، هنرهای دستی، نم‌بافی، و استفاده از ضایعات [یک ساعت]، نقش اقتصادی الیاف دامی [یک

ساعت]، آشنایی با نژادهای ایرانی گوسفند و بز [نیم ساعت]، آشنایی با روشهای نمونه‌برداری جهت بررسی کیفیت یا شناخت بیماری و مصلحات ارسالی نمونه‌ها [نیم ساعت]، اهمیت درجه‌بندی الیاف و روشهای درجه‌بندی از لحاظ خصوصیات مورد اندازه‌گیری مانند: رنگ، قطر، ظرافت، جعد، راندمان، مقاومت، تجانس و ... [یک ساعت].

۲- محتوای عملی

محتوای آموزشی این دوره دارای سرفصلهایی است که آموزش عملی را توأم با نظری مورد تاکید قرار داده است که در بند محتوای نظری و عملی (توأم) به تفصیل آورده شده است.

۳- محتوای نظری و عملی (توأم)

سرفصلهایی که باید به صورت هم نظری و هم عملی تدریس شوند، جمعاً ۷۸ ساعت از دوره را (۳۰ ساعت نظری و ۴۸ ساعت عملی) به خود اختصاص داده‌اند که عبارتند از:

- آشنایی با اصول نگهداری و پرورش دامهای الیافی (گوسفند و بز) شامل: عملیات پرورشی و مدیریت تغذیه، تولید مثلی، زایش و نیز روشهای اصلاح نژاد برای کیفیت و کمیت تولید الیاف [ن = دو و نیم ساعت و ع = دو ساعت]*
- آشنایی با بیولوژی و فیزیولوژی الیاف شامل: اجزاء تشکیل‌دهنده بیده، ساختمان الیاف، تقسیم‌بندی الیاف، بافت‌شناسی و رشد الیاف، نقش تغذیه و محیط و نژاد در رویش الیاف و خصوصیات انواع پشمهای استحصالی [ن = چهار ساعت و ع = دو ساعت]
- آشنایی با بیماریهای مشترک انسان و دام و بیماریهای انتقالی از طریق الیاف. شامل: روشهای مبارزه با ناقلین بیماری، مهمترین بیماریهای مشترک انسان و دام، اهمیت پیشگیری و کنترل بیماریها [ن = سه ساعت و ع = دو ساعت]
- آشنایی با ساختمان و تاسیسات موردنیاز پشم‌چینی شامل: تاسیسات موردنیاز

*. ن = نظری و ع = عملی

سالن‌های پشم‌چینی، نحوه صحیح شستشو و ضدعفونی ساختمان، چگونگی کنترل نور و تهویه و ... چگونگی اصول انبارداری الیاف، فواید و مضرات پشم‌چینی در سالن مخصوص و محیط‌باز و اصول و روش‌های استفاده از آن [ن = دو ساعت و ع = چهار ساعت]

- آشنایی با تجهیزات مورد نیاز استحصال الیاف شامل: شناخت ماشین‌های پشم‌چینی و نحوه استفاده و نگهداری از آنها [ن = سه ساعت و ع = دوازده ساعت]

- شناخت و انجام صحیح چیدن الیاف دامی. شامل: چگونگی مقید کردن دام، اصول پشم‌چینی صحیح، نحوه جمع‌آوری الیاف و مراقبت از زخم یا خراش‌های ایجاد شده در دام پشم‌چیده شده [ن = چهار ساعت و ع = دوازده ساعت]

- صدمات موثر بر کیفیت و کمیت الیاف و روش‌های جلوگیری از آنها. شامل: نحوه صدمات ناشی از حشرات، جوندگان، انگل‌ها، تغذیه نامناسب، عدم رعایت اصول نگهداری، عدم رعایت بهداشت، عدم رعایت صحیح بسته‌بندی [ن = سه ساعت و ع = دو ساعت]

- شناخت کیفیت و کمیت الیاف و نحوه تعیین آنها. شامل: رنگ، ظرافت، میزان رطوبت، میزان مواد خارجی، طول الیاف، جعد الیاف، تجانس الیاف و ... [ن = دو و نیم ساعت و ع = دو ساعت]

- آشنایی با مراکز شستشوی الیاف. شامل: ساختمان و تجهیزات مراکز، نحوه عدل‌شکنی و بازکردن بسته، تقسیم‌بندی بسته، شستشو و ضدعفونی، جداسازی الیاف نامرغوب و نحوه صحیح انبار کردن [ن = دو ساعت و ع = چهار ساعت]

- آشنایی با مراکز ریسندگی. شامل: تجهیزات و تاسیسات ریسندگی، استاندارد الیاف برای ریسندگی، اثرات نامطلوب ناشی از عمل ناصحیح پشم‌چینی و نگهداری و بسته‌بندی [ن = دو ساعت و ع = دو ساعت]

- آشنایی با موارد بهداشتی در حین انجام کار. شامل: شناخت موارد مضر در زمان انجام کار، ضرورت استفاده از وسایل ایمنی، آشنایی با کمک‌های اولیه و نحوه پیشگیری از بیماری‌ها [ن = دو ساعت و ع = چهار ساعت]

فضاهای آموزشی

فضای آموزشی مورد نیاز این دوره باید در مرکز آموزش روستاییان استان و یا شهرستان تأمین گردد. چنانچه استانی دارای مرکز آموزش نباشد، می‌بایست از مکانهای مشابه (مطابق دستورالعملهای دفتر آموزش روستاییان) استفاده نماید.

● یادآوری: در هر صورت در زمینه فضای آموزشی دو نکته حائز اهمیت است:

- فضای آموزشی باید با دستورالعملها و آئین‌نامه‌های دفتر آموزش روستاییان مطابقت داشته باشد.

- یکی از عوامل اساسی ارزیابی این دوره آموزشی کیفیت فضاهای آموزشی خواهد بود.

شرایط قبولی

کارآموزانی قبول شده نهایی شناخته می‌شوند که حائز شرایط ذیل باشند:

- ۱- در مجموع ارزیابیهای انجام شده، حداقل نمره ۱۴ را کسب کرده باشند.
- ۲- علاوه بر آن، بیش از $\frac{1}{5}$ کل ساعات دوره را غیبت موجه و غیرموجه نکرده باشند.

اعطای گواهینامه

به کارآموزانی که این دوره را با موفقیت بگذرانند، توسط مدیریت ترویج و مشارکت مردمی استان گواهینامه مهارت اعطاء خواهد شد.

فهرست مهارت‌ها و تواناییهای کارآموزان (حیطه مهارتی و شناختی)

ردیف	عنوان	کلاس
۱	شناخت تأثیر و جایگاه اقتصادی الیاف دامی در اقتصاد کشور و نقش و اهمیت آن در جامعه	۱۷
۲	شناخت انواع نژادهای الیافی و پراکنش و طبقه‌بندی دامهای الیافی کشور	۱۷
۳	شناخت فیزیولوژی الیاف دامی، نقش تغذیه و سایر عوامل بر رشد الیاف و ریزش آن	۱۷
۴	شناخت انواع بیماریهای انتقالی از طریق الیاف دامی و توانایی انجام راههای کنترل و پیشگیری از آن	۱۷
۵	توانایی استفاده از ماشینهای پشم‌چینی و شناخت آنها، اصول استفاده از سالنها و تاسیسات، نحوه آماده‌سازی لوازم و وسایل مرمت و نگهداری از لوازم کار، شناخت مراقبت‌های حین کار و انجام اصول صحیح انبار نمودن الیاف استحصال شده و مبارزه با آفات انباری آن	۱۷
۶	توانایی انجام عملیات پشم‌چینی بطور صحیح، مقید ساختن دام، آماده‌سازی جایگاه بسته‌بندی الیاف چیده شده و مراقبت از دام در صورت ایجاد زخم حین پشم‌چینی	۱۸
۷	شناخت صدمات مؤثر بر کیفیت و کمیت الیاف و انجام روشهای پیشگیری از آن	۱۸
۸	توانایی درجه‌بندی الیاف استحصال شده و شناخت کیفیت و کمیت آن	۱۸
۹	توانایی انجام عملیات مربوط به بازکردن بسته‌های الیاف، تقسیم‌بندی آن، شستشو و ضدعفونی و جداسازی الیاف نامرغوب	۱۹
۱۰	شناخت تجهیزات و تاسیسات مراکز ریسندگی و همچنین شناخت استانداردهای الیاف برای عملیات ریسندگی	۱۹
۱۱	شناخت مسایل ایمنی و بهداشت کار	۱۹

استاندارد مهارت و آموزشی: تربیت کارگر ماهر پشم چینی

رشته: پرورش دام

ردیف	عنوان توانایی و مطالب تئوری	عملیات کارگاهی		نام و مشخصات وسایل و تجهیزات
		زمان	تجهیزات	
۱	اهمیت و نقش الیاف دامی ارزآوری الیاف برای کشور استفاده از الیاف در سایر صنایع (نساجی، جاجیم، گلیم و ...) جایگاه الیاف در شرایط فعلی و نقش آن در آینده نقش الیاف دامی از بعد اجتماعی و فرهنگی	۲	-	* نخته سفید و ماژیک
۲	نژادهای دامهای الیافی ایران انواع دامهای سبک الیافی کشور پراکنش و محیط زیست دامهای الیافی طبقه بندی گوسفندان پشمی کشور طبقه بندی بزهای الیافی کشور	۲		اسلاید، فیلم آموزشی
۳	فیزیولوژی الیاف دامی ساختمان الیاف تقسیم بندی الیاف چگونگی رشد و نمو الیاف عوامل مؤثر بر ریزش الیاف از روی بدن نقش مواد تغذیه ای آلی و معدنی در رشد الیاف خصوصیات انواع الیاف و پشم های استحصالی	۴	۲	اسلاید، لباس کار آزمایشگاه نمونه های الیاف دامی
۴	بیماریهای مهم انتقالی از طریق الیاف دامی شرح بیماریهای شایع و مهم مبارزه با ناقلین بیماری پیشگیری و کنترل بیماریها	۴	۲	اسلاید، فیلم آموزشی لباس کار، چکمه
۵	تأسیسات و لوازم مورد نیاز پشم چینی سالنهای پشم چینی و تأسیسات مورد نیاز اصول استفاده از سالنها و تأسیسات در هنگام پشم چینی چگونگی کنترل نور، تهویه، رطوبت و ... ماشینهای متداول پشم چینی و بخشها و اجزاء مختلف آن نحوه آماده سازی دستگاه پشم چینی	۴	۱۲	اسلاید، فیلم آموزشی لباس کار، چکمه، نمونه ماشینهای پشم چینی

* استفاده از ماژیک و نخته سفید برای تمام سرفصلها ضروری است.

استاندارد مهارت و آموزشی: تربیت کارگر ماهر پشم‌چینی

رشته: پرورش دام

ردیف	عنوان توانایی و مطالب تئوری	عملیات کارگاهی		نام و مشخصات وسایل و تجهیزات
		زمان	تجهیزات	
۵.۴-۲	نسبتهای مناسب تنظیم دستگاه			
۵.۴-۳	مرمت، نگهداری و تعمیرات اولیه دستگاه			
۵.۴-۴	نحوه تیزکردن تیغه و شانه			
۵.۴-۵	مراقبت‌های حین کار			
۵.۵	مضرات پشم‌چینی در محیط باز			
۵.۶	انبارنمودن پشم‌های استحصال شده و مبارزه فیزیکی، بیولوژیکی و شیمیایی با آفات انباری			
۶	اصول صحیح چیدن پشم و الیاف دامی	کار درکارگاه عملیاتی و عرصه مطابق راهنمای آموزشی	۴	فیلم آموزشی، لباس کار، چکمه، ماشین پشم‌چینی
۶-۱	زمان استحصال الیاف			
۶-۲	چگونگی مقیدساختن دام و آماده نمودن آن			
۶-۳	آماده‌سازی جایگاه پشم‌چینی			
۶-۴	روشهای اصولی چیدن الیاف			
۶-۵	اصول صحیح جمع‌آوری الیاف استحصالی و بسته‌بندی آن			
۶-۶	مراقبت‌های ویژه ازدام در صورت ایجاد زخم حین پشم‌چینی			
۷	صدمات مؤثر بر کیفیت و کمیت الیاف و روشهای جلوگیری از آن	بازدید از آزمایشگاه بی‌الیاف و انبارهای نگهداری الیاف مطابق راهنمای آموزشی	۴	فیلم آموزشی، اسلاید لباس کار آزمایشگاه
۷-۱	چگونگی صدمات ناشی از حشرات و جوندگان داخلی و خارجی و روشهای مبارزه با آنها			
۷-۲	خسارات ناشی از صدمات مکانیکی و شیمیایی بر الیاف و روشهای مبارزه با آنها			
۷-۳	خسارات ناشی از نامناسب بودن محل پشم‌چینی و مسایل بهداشتی			
۷-۴	خسارات ناشی از تغذیه نامناسب			
۷-۵	خسارات ناشی از عدم رعایت اصول صحیح بسته‌بندی و نگهداری در انبار			
۸	شناخت کیفیت و کمیت الیاف دامی	بازدید از آزمایشگاههای الیاف مطابق راهنمای آموزشی	۶	فیلم آموزشی، اسلاید لباس کار آزمایشگاه قیچی نمونه برداری، پلاستیک برچسب
۸-۱	نحوه تعیین رنگ، ظرافت، میزان رطوبت، میزان مواد خارجی، طول، جعد، تجانس و ...			
۸-۲	موارد استفاده از هرکدام از الیاف با توجه به کیفیت آنها			

استاندارد مهارت و آموزشی: تربیت کارگر ماهر پشم‌چینی

رشته: پرورش دام

ردیف	عنوان توانایی و مطالب تئوری	عملیات کارگاهی		نام و مشخصات وسایل و تجهیزات
		زمان	تعداد	
۸۳	چگونگی بررسی کیفیت الیاف دام بر روی بدن دام و صدمات وارده به الیاف			
۸۴	روشهای نمونه برداری جهت بررسی کیفیت و سلامت الیاف استحصال شده			
۸۵	اهمیت درجه بندی الیاف و روشهای درجه بندی براساس رنگ، قطر، ظرافت، جعد، راندمان، مقاومت و تجانس			
۹	آشنایی با مراکز شستشوی الیاف دامی	۲	۶	فیلم آموزشی، لباس کار و چکمه
۹-۱	ساختمان و تجهیزات مراکز			
۹-۲	نحوه عدل شکنی و بازکردن بسته			
۹-۳	تقسیم بندی بسته			
۹-۴	شستشو و ضد عفونی			
۹-۵	نحوه جداسازی الیاف نامرغوب			
۱۰	آشنایی با مراکز ریسندگی	۲	۴	فیلم آموزشی، لباس کار
۱۰-۱	تجهیزات و تأسیسات			
۱۰-۲	استانداردهای الیاف برای ریسندگی اقتصادی			
۱۱	مسایل ایمنی و بهداشت کار	۲	۴	لباس کار - چکمه، کلاه، ماسک
جمع		۳۶	۴۸	

* یادآوری = تمامی آموزشهای عملی می بایست در سالن مخصوص پشم چینی و یا محیط باز و همچنین مراکز و آزمایشگاههای توصیه شده در جدول اجرا شوند.

کد:

ضمیمه

پرسشنامه نظرخواهی از استاندارد آموزشی

بخش اول: ویژه مربیان آموزشی

مربی گرامی، پرسشنامه حاضر بمنظور گردآوری نظرات شما جهت بهبود شرایط آموزشی و اصلاح استانداردهای آموزشی تهیه شده است لطفاً با ارائه پاسخ دقیق ما را در جهت اصلاح کاستی‌های یاری نمائید.

مشخصات مربی:

عضو جهاد
غیر عضو جهاد

مدرک تحصیلی .....

سابقه تدریس $\frac{\text{داخل جهاد} = \text{سال} \quad \square \quad \text{ماه} \quad \square}{\text{خارج از جهاد} = \text{سال} \quad \square \quad \text{ماه} \quad \square}$ شهرستان محل خدمت: .....

۱- آیا مدت زمان پیش‌بینی شده در استاندارد برای ارائه سرفصلهای درسی مناسب است؟

بله خیر در صورتیکه پاسخ منفی است موارد دیگری که بنظرتان می‌رسد بنویسید.

.....

۲- آیا شروط پیشنهاد شده در استاندارد جهت شرکت کارآموزان مناسب و مقتضی بود؟

بله خیر در صورتیکه پاسخ منفی است موارد دیگری که بنظرتان می‌رسد مرقوم فرمایید.

.....

۳- بنظر شما آیا فرصتهای شغلی پیشنهاد شده در استاندارد مناسب است؟

بله خیر در صورتیکه پاسخ منفی است موارد دیگری که بنظرتان می‌رسد بیان فرمایید.

.....

کد:

۴- بنظر شما آیا موارد و عناوین غیر ضروری در استاندارد (جدول مهارت و آموزشی) ملاحظه می شود؟

در صورتیکه پاسخ مثبت است ضمن بیان دلایل، شماره ردیف عناوین مذکور را ذکر نمایید. بله خیر

شماره ردیف	دلایل

۵- بنظر شما آیا در استاندارد واژه و اصطلاح غلط و یا دشوار و غیر مرسوم مشاهده می شود؟

در صورتیکه پاسخ مثبت است واژه پیشنهادی را ارائه نمایید. بله خیر

شماره ردیف	واژه یا مفهوم نادرست	واژه یا مفهوم اصلاحی و پیشنهادی

۶- بطور کلی آیا در استاندارد جدول مهارت و آموزشی ضرورت دارد تغییرات (موردی - اساسی) انجام شود؟

در صورتیکه پاسخ مثبت است نظراتان را در جدول ذیل بنویسید. بله خیر

ردیف	عنوان توانایی و مطالب تئوری	کارگاه آموزشی	زمان		وسایل و تجهیزات
			نظری	عملی	

۷- آیا شرایط مربوط به میزان تجربه و تحصیلات مربیان برای تدریس در دوره آموزشی مناسب است؟

در صورتیکه پاسخ منفی است موارد دیگر را مرقوم فرمایید. بله خیر

۸- در صورتیکه نظرات و پیشنهاداتی دارید که می تواند ما را در بهبود برنامه های آموزشی کمک و یاری نماید آنرا مرقوم فرمایید.

آدرس: لطفاً پس از پاسخ به سئوالات، پرسشنامه را در اختیار مجری قرار دهید.

کد:

پرسشنامه نظرخواهی از استاندارد آموزشی

بخش دوم: ویژه کارآموزان دوره

کارآموز محترم پرسشنامه حاضر بمنظور گردآوری نظرات شما جهت بهبود شرایط آموزشی و اصلاح استانداردهای آموزشی تهیه شده است لطفاً با ارائه پاسخ دقیق ما را در جهت اصلاح کاستی‌ها یاری نمائید.

مشخصات:

میزان سواد:..... شغل:.....

شهرستان یا روستای محل زندگی:.....

۱- تا چه حد مطالبی را که در طول این دوره، آموزش داده شد قبلاً می‌دانستید؟

کم متوسط زیاد خیلی زیاد

۲- موضوعات و مطالبی که در طول این دوره آموزش داده شد، تا چه اندازه درارتباط با مسائل شغلتان بوده است؟

کم متوسط زیاد خیلی زیاد

۳- بنظر شما آیا وسایل و ابزار آموزشی بکارگرفته شده در طول دوره، کافی و مناسب بوده است؟

بله خیر

۴- آیا ساعات مربوط به انجام آموزشهای عملی برای یادگیری شما کافی بوده است؟

بله خیر

۵- آیا در طول این دوره، بازدید علمی داشته‌اید؟

بله خیر

در صورتیکه پاسخ مثبت است، لطفاً بفرمایید این بازدید برای شما تا چه اندازه مفید بود.

کم متوسط زیاد خیلی زیاد

کد :

۶- اگر جهادسازندگی دوره دیگری را در ارتباط با شغلتان برگزار نماید آیا شما مایل هستید در آن دوره شرکت کنید؟

بله   خیر

۷- در صورتیکه پیشنهاد یا انتقادی در مورد اجرای دوره دارید آنرا بنویسید.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

لطفاً بعد از اینکه سئوالات را پاسخ دادید، پرسشنامه را در اختیار مجری دوره قرار دهید.

کد:

پرسشنامه نظرخواهی از استاندارد آموزشی

بخش سوم: ویژه مجریان آموزشی

مجری محترم پرسشنامه حاضر بمنظور گردآوری نظرات شما جهت بهبود شرایط آموزشی و اصلاح استانداردهای آموزشی تهیه شده است لطفاً با ارائه پاسخ دقیق ما را در جهت اصلاح کاستی‌های یاری نمائید.

مشخصات مجری:

مدرک تحصیلی: ..... رشته تحصیلی: .....

مسئولیت: ..... شهرستان محل خدمت: .....

۱ - بنظر شما میزان استقبال روستاییان، بهره‌برداران و تولیدکنندگان جهت ثبت‌نام در این دوره تا چه حد است؟
 کم متوسط زیاد خیلی زیاد

در هر صورت دلایل آنرا مرقوم فرمایید.

.....
.....

۲ - بنظر شما آیا شرایط شرکت در دوره و مشخصات کارآموزان در استاندارد مناسب است؟

خیر بله

در صورتیکه پاسخ منفی است مواردی که باید اضافه و یا حذف شود، بنویسید.

.....
.....

کد:

۳- بنظر شما آیا وسایل و تجهیزات آموزشی پیش بینی شده در استاندارد قابل دسترسی بوده است؟

بله خیر

در صورتیکه پاسخ منفی است مواردی که باید مورد توجه برنامه ریزان آموزشی قرار گیرد را ذکر نمایید.

.....
.....

۴- بنظر شما آیا مشخصات کادر آموزشی (مربیان) پیش بینی شده در استاندارد مناسب است؟

بله خیر

در صورتیکه پاسخ منفی است دلایل آنرا بیان نمایید.

.....
.....

۵- لطفاً بفرمایید برای اجرای این دوره با چه مشکلاتی مواجه بودید؟

.....
.....
.....

۶- چنانچه پیشنهاد یا انتقادی در مورد هر یک از عناوین مندرج در استاندارد دارید مرقوم نمایید.

.....
.....
.....
.....

لطفاً بعد از تکمیل پرسشنامه آنرا به مدیریت ترویج و مشارکت مردمی (اداره آموزش روستایان)

عودت فرمایید.